

مرکز مجاز امام صادق (ع)

سیوطی

جلسه ۷۸

استاد: وافی یزدی

موضوع: نائب فاعل

مجهول کردن فعل معلوم:

نکته ۱:

برای مجهول کردن فعل ثلاثی معتل العین (به شرطی که عین الفعلش اعلال شده باشد)، به سه روش می توان عمل کرد:

الف- لغت فصیح (فاء الفعل را مکسور می کنیم): قَوْلٌ -- قَوْلٌ -- قَوْلٌ « قیلَ

ب- لغت ضعیف (فاء الفعل را مضموم می کنیم): قَوْلٌ -- قَوْلٌ « قَوْلٌ

ج- لغت متوسط (اشمام): هنگام تلفظ، دهان حالت تلفظ ضمه را به خود می گیرد ولی صدایی ما

بین کسره و ضمه تلفظ می شود (در نوشتار، یاء باقی می ماند)

نکته ۲:

فعل ثلاثی معتل العینی که عین الفعلش اعلال نشده، در مجهول شدن، حکم فعل صحیح را دارد: عَوْرٌ -- عَوْرٌ

نکته ۳:

سه روشی که برای مجهول کردن ذکر شد، اگر هرکدام از آنها باعث اشتباه با صورتهای دیگر فعل شود، از بکار بردن آن باید اجتناب شود.